

VÝBĚR LEGISLATIVNÍCH AKTUALIT

březen – duben 2026

ČESKÁ REPUBLIKA

Dle sdělení ministerstva práce a sociálních věcí č. 44/2026 Sb., o výši průměrné hrubé roční mzdy v České republice za rok 2025 pro účely vydávání modrých karet podle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů činí **průměrná hrubá roční mzda pro účely vydávání modrých karet pro období od 1. května 2026 do 30. dubna 2027 částku 590.580,- Kč.** | účinnost od 24. března 2026

Dle sdělení ministerstva práce a sociálních věcí č. 46/2026 Sb., o rozhodné částce pro určení celkové výše mzdových nároků vyplacených jednomu zaměstnanci podle zákona č. 118/2000 Sb., o ochraně zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele a o změně některých zákonů je **rozhodnou částkou po určení celkové výše mzdových nároků vyplacených jednomu zaměstnanci pro období od 1. května 2026 do 30. dubna 2027 částka 49.215,- Kč.** | účinnost od 27. března 2026

Nařízení vlády č. 50/2026 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 458/2013 Sb., o seznamu výchozích a pomocných látek a jejich ročních množstevních limitech, ve znění pozdějších předpisů, a nařízení vlády č. 11/2025 Sb., o seznamu zařazených psychoaktivních látek, ve znění nařízení vlády č. 534/2025 Sb., **zařazuje látku HHC na seznam návykových látek – do přílohy č. 4, tedy psychotropních látek, současně ji vyřazuje ze seznamu zařazených psychotropních látek. Dále se látka GBL vyřazuje ze seznamu výchozích a pomocných látek, kde byla zařazena původně, neboť je již zařazena na seznam psychotropních látek.** | účinnost od 14. června 2026

Vyhláška č. 36/2026 Sb., kterou se mění vyhláška č. 248/2018 Sb., o požadavcích na nápoje, kvasný ocet a droždí v reakci na evropskou legislativu **zpřesňuje ustanovení, zejména definice a označování, týkající se nealkoholických nápojů a koncentrátů k jejich přípravě, ovocných vín, ostatních vín, ciderů a medoviny, piva a nápojů na bázi piva, konzumního lihu, lihovin a ostatních alkoholických nápojů.** | účinnost od 14. června 2026

EVROPSKÁ UNIE

Prováděcí nařízení Komise (EU) 2026/551 ze dne 13. března 2026, kterým se mění příloha prováděcího nařízení (EU) 2021/632, pokud jde o seznamy produktů živočišného původu, vedlejších produktů živočišného původu a směsných produktů, na něž se vztahují úřední kontroly na stanovištích hraniční kontroly **aktualizuje seznamy zvířat, produktů živočišného původu apod. o nové produkty živočišného původu, vedlejší produkty živočišného původu a směsné produkty, které dosud nebyly uvedeny na seznamu produktů, na něž se vztahují úřední kontroly na stanovištích hraniční kontroly.** | platnost od 5. dubna 2026

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2026/667 ze dne 11. března 2026, kterým se mění nařízení (EU) 2021/1119, pokud jde o stanovení průběžného klimatického cíle Unie pro rok 2040 **stanovuje cíl snížit čisté emise skleníkových plynů do roku 2040 o 90 % oproti roku 1990**. Dále nařízení vytváří **rámec pro úpravu klimatické a energetické politiky EU po roce 2030, aby byl dosažen klimatický cíl pro rok 2040 a klimatické neutralita do roku 2050, přičemž prioritou je domácí snižování emisí** (např. prostřednictvím systému obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů), doplněné zvýšeným pohlcováním uhlíku (přírodními i technologickými řešeními). | platnost od 7. dubna 2026

Dle rozhodnutí Rady (EU) 2026/575 ze dne 5. března 2026 o postoji, který má být zaujat jménem Evropské unie na 69. zasedání Komise pro narkotika, pokud jde o zařazení látek na seznamy připojené k Jednotné úmluvě o omamných látkách z roku 1961 ve znění protokolu z roku 1972 a Úmluvě o psychotropních látkách z roku 1971, mají **členské státy, které jsou členy Komise pro narkotika, jednat společně v zájmu Unie, zaujmout na 69. zasedání této Komise postoj, že látka N-pyrrolidino-isotonitazen (isotonitazepyn) má být zařazena na seznam I připojený k Úmluvě o omamných látkách, látka N-desethyl-etonitazen má být zařazena na seznam I připojený k Úmluvě o omamných látkách a látka MDMA-FUBINACA má být zařazena na seznam II připojený k Úmluvě o psychotropních látkách**. | platnost od 9. března 2026

Prováděcí nařízení Komise (EU) 2026/516 ze dne 10. března 2026, kterým se opravuje prováděcí nařízení (EU) 2025/1403, pokud jde o koncentraci thujonů v šalvějovém esenciálním oleji **opravuje chybně uvedené koncentrace thujonů v šalvějovém esenciálním oleji z hodnoty 0,001 % na ≤ 0,001 %**. | platnost od 31. března 2026

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2026/697 ze dne 11. března 2026 o spolupráci mezi donucovacími orgány příslušnými pro vymáhání dodržování směrnice (EU) 2019/633 o nekalých obchodních praktikách mezi podniky v zemědělském a potravinovém řetězci **bojuje proti praktikám, které se výrazně odchyľují od zásad poctivého obchodního styku, jsou v rozporu s dobrou vírou a poctivým jednáním a jsou jednostranně vnuceny jedním obchodním partnerem druhému a stanovuje pravidla, podle nichž donucovací orgány, které jsou svými členskými státy určeny jako orgány příslušné pro tuto agendu, spolupracují mezi sebou navzájem**. Donucovací orgány mají pravomoc si **poskytovat informace a při dokazování využívat jakékoli skutkové nebo právní okolnosti, včetně důvěrných informací**. Nařízení také zvláště upravuje mechanismy pro šetření a vymáhání u rozsáhlých nekalých obchodních praktik s přeshraničním rozměrem. V těchto případech se zahajuje koordinovaný postup a jmenuje se koordinátor. | platnost od 9. dubna 2026

Prováděcí nařízení Komise (EU) 2026/608 ze dne 11. března 2026 o zápisu zaručené tradiční speciality Kräuterhefe / Herbal yeast / Lievito di erbe / Levure d'herbes / Levadura herbaria (ZTS) do unijního rejstříku zaručených tradičních specialit podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1143 **vyhovuje žádosti Německa o zápis zaručené tradiční speciality „Kräuterhefe/Herbal yeast/Lievito di erbe/Levure d'herbes/Levadura herbaria“ do unijního rejstříku zaručených tradičních specialit**. | platnost od 7. dubna 2026

Prováděcí nařízení Komise (EU) 2026/590 ze dne 11. března 2026 o zápisu zeměpisného označení Liptovská bryndza (CHOP) do unijního rejstříku zeměpisných označení podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1143 **vyhovuje žádosti Slovenska o zápis zeměpisného označení „Liptovská bryndza“ do unijního rejstříku zeměpisných označení.** | platnost od 7. dubna 2026

Evropská unie dle rozhodnutí Rady (EU) 2026/711 ze dne 16. března 2026, o postoji, který má být zaujat jménem Evropské unie v Radě členů Mezinárodní rady pro olivy (IOC), pokud jde o obchodní normu pro olivové oleje a olivové oleje z pokrutin a novou metodu analýzy pro stanovení peroxidového čísla v těchto olejích **podpoří v Radě členů Mezinárodní rady pro olivy tyto změny obchodní normy IOC: (i) úpravu poznámky pod čarou týkající se celkového obsahu sterolů v některých jednodrůdových extra panenských olivových olejích přidáním odrůdy Coratina k odrůdám Koroneiki a Nocellara del Belice, (ii) přidání nové metody analýzy pro stanovení peroxidového čísla v olivových olejích a olivových olejích z pokrutin.** Dále podpoří **rozhodnutí, kterým se schvaluje nová metoda analýzy, jež stanoví peroxidové číslo v olivových olejích a olivových olejích z pokrutin.** | platnost od 16. března 2026

Prováděcí nařízení Komise (EU) 2026/524 ze dne 11. března 2026, kterým se mění prováděcí nařízení (EU) 2023/2834, pokud jde o stanovení reprezentativních cen v odvětví drůbežního masa a vajec, jakož i pro vaječný albumin, a prováděcí nařízení (EU) 2020/1988, pokud jde o režim správy celních kvót a kterým se zrušuje nařízení (ES) č. 1484/95, **stanovuje aktualizovaný seznam reprezentativních cen a dodatečných dovozních cel pro drůbeží maso, vejce a vaječný albumin.** Dále upřesňuje postupy pro výpočet dovozního cla, požadavky na doklady, složení a uvolnění jistoty. | platnost od 1. dubna 2026

VÝBĚR Z PUBLIKOVANÉ JUDIKATURY

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 26. února 2026, sp. zn. 21 Cdo 3349/2024, o **projevu vůle nadřízeného zaměstnance při udělení pokynu zaměstnanci podřízenému a posouzení míry zavinění více zaměstnanců**

„Z principu obecné povinnosti zaměstnance nahradit škodu zaměstnavateli podle citovaného ustanovení vyplývá, že zaměstnanec je povinen nahradit jen tu škodu, kterou zaviněným porušením pracovních povinností při plnění pracovních úkolů nebo v přímé souvislosti s ním skutečně způsobil; není tudíž povinen nahradit tu část škody, která byla způsobena porušením povinností ze strany zaměstnavatele (§ 250 odst. 2 a § 257 odst. 4 zák. práce), případně zaviněním jiného zaměstnance (§ 257 odst. 5 zák. práce), resp. třetích osob vně zaměstnavatele.“

„Míra zavinění jednoho ze zaměstnanců, kteří jsou společně zavázáni k náhradě škody, je tedy dána nejenom formou jeho zavinění, ale i tím, do jaké míry se zaviněné porušení povinností tohoto zaměstnance podílelo na vzniku celkové škody.“

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 26. února 2026, sp. zn. 21 Cdo 202/2025, o **postupitelnosti pohledávky proti účastníkovi základního pracovněprávního vztahu z titulu náhrady škody**

„Pro závěr, zda povinnost k náhradě škody má povahu pracovněprávního, nebo občanskoprávního nároku, není samo o sobě významné, zda zaměstnanec porušil povinnosti uložené mu zákoníkem práce, nebo jinými právními předpisy. Porušení povinností (zaviněným jednáním) ze strany škůdce je předpokladem jak pro vznik povinnosti k náhradě škody podle § 250 zák. práce, tak i pro vznik povinnosti k náhradě škody podle občanského zákoníku (srov. § 2910 a § 2913 odst. 1 o. z.). Významným v tomto směru není, který právní předpis ukládá škůdci povinnost, jejímž porušením vznikla škoda, ale jen to, zda činnost, kterou byla

zaměstnancem způsobena škoda jeho zaměstnavateli, postrádá či nepostrádá místní, časový a zejména věcný (vnitřní účelový) vztah k plnění pracovních úkolů škůdce. Ve své podstatě jde o posouzení, zda při činnosti, již byla způsobena škoda, zaměstnanec sledoval z objektivního i subjektivního hlediska plnění svých pracovních úkolů.“

„Podstatné zde totiž není, že finanční prostředky byly žalované zaměstnavatelem svěřeny k plnění jejich pracovních úkolů (jak zohlednily soudy), ale skutečnost, že její jednání by za takové situace postrádalo místní, časový a zejména věcný (vnitřní účelový) vztah k plnění pracovních úkolů.“

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 24. února 2026, sp. zn. 21 Cdo 3308/2024, o **solidární povinnosti k náhradě škody v případě škody způsobené zaměstnavateli zaměstnancem a také třetí osobou**

„Ve zvláštní úpravě obecné povinnosti zaměstnance nahradit škodu zaměstnavateli se projevuje zásada zvláštní zákonné ochrany postavení zaměstnance [§ 1a písm. a) zák. práce], neboť tato mu poskytuje příznivější postavení, než by měl v obdobném vztahu občanskoprávním. Zaměstnanci (jenž škodu způsobil zaviněným porušením povinností při plnění pracovních úkolů nebo v přímé souvislosti s ním – tedy nikoliv v tzv. excesu) nelze odepřít některý z prvků této zvláštní ochrany (zde dílčí odpovědnost vůči poškozenému) jen na základě nahodilého jevu, že druhý škůdce byl osobou vně zaměstnavatele. Pro takové znevýhodnění zaměstnance není důvod. Ostatně ani na postavení zaměstnavatele se nic nezhoršuje, neboť jeho vztah se zaměstnancem zůstává stejný, ale jeho vztah s třetí osobou se řídí občanským zákoníkem.“

„Uvedené vede dovolací soud k závěru, že v případě škody způsobené zaměstnavateli zaměstnancem a také třetí osobou, se na povinnost zaměstnance nahradit zaměstnavateli škodu, kterou mu způsobil zaviněným porušením povinností při plnění pracovních úkolů nebo v přímé souvislosti s ním, ustanovení § 2915 odst. 1 věty první o. z. o solidární odpovědnosti nepoužije.“

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. března 2026, sp. zn. 2 Ads 15/2026, o **definičních znacích závislé práce s ohledem na faktický vs formálně deklarovaný stav**

„Pro zhodnocení, zda se v konkrétním případě jedná o výkon závislé práce, je třeba komplexně posoudit všechny znaky závislé práce (za současného přihlídnutí k podmínkám jejího výkonu). Pokud správní orgány prokážou naplnění veškerých znaků plynoucích z § 2 odst. 1 zákoníku práce, půjde o výkon závislé práce i tehdy, neposkytuje-li zaměstnavatel svému zaměstnanci za jeho práci mzdu, plat či odměnu, případně nehradí-li zaměstnavatel náklady spojené s výkonem práce zaměstnance, odmítá-li zaměstnavatel přijmout odpovědnost za práci vykonanou zaměstnancem anebo není-li práce vykonávána v pracovní době na pracovišti zaměstnavatele nebo na jiném dohodnutém místě, jak vyžaduje § 2 odst. 2 tohoto zákona. Posuzování, zda byly naplněny jednotlivé znaky, by přitom nemělo sklouznout k ryze formálnímu „škatulkování“, ale mělo by vycházet z materiálního posouzení vykonávané činnosti a charakteru vztahu mezi stranami.“

„Místo výkonu práce není definičním znakem závislé práce. Výkon práce na dohodnutém místě může být pouze indicií pro hodnocení, zda mezi stranami existuje vztah nadřízenosti a podřízenosti. Pro tyto účely ovšem není vůbec rozhodné, zda lze dohodnuté místo právně kvalifikovat jako pracoviště zaměstnavatele, či jiné dohodnuté místo ve smyslu § 2 odst. 2 zákoníku práce, neboť pro účely kvalifikace práce jako závislé není mezi oběma místy rozdíl.“

„Pro posouzení charakteru činnosti kadeřnic jako závislé práce nemůže být podstatné ani to, který subjekt má na dané adrese hlášenou provozovnu. Nejenže § 2 odst. 2 zákoníku práce (natož jeho § 2 odst. 1) s tímto pojmem nepracuje, ale jak bylo uvedeno výše, pro právní kvalifikaci činnosti jako závislé práce je rozhodující stav faktický, tedy nikoliv formálně deklarovaný či například evidovaný v živnostenském rejstříku. Ze skutečnosti, že na dané adrese měla hlášenou živnost v oboru „Holičství a kadeřnictví“ jiná společnost, bez dalšího neplyne, že by právě tato společnost byla ve vztahu nadřízenosti ke kadeřnic.“

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 23. února 2026, sp. zn. 22 Cdo 888/2025, o **zřízení služebnosti nezbytné cesty**

„V případě, že nemovitá věc ztratí spojení s veřejnou cestou proto, že pozemek byl rozdělen, nestanoví § 1033 odst. 2 o. z. možnost žádat nezbytnou cestu jen přes pozemek, přes který cesta vedla původně, avšak jen po osobě, která se na dělení podílela. Zákon současně stanoví, že v takovém případě se nezbytná cesta povolí bez úplaty. Toto ustanovení je třeba vykládat v souvislosti s článkem 11 odst. 4 Listiny základních práv a svobod, podle kterého je vyvlastnění nebo nucené omezení vlastnického práva možné ve veřejném zájmu, a to na základě zákona a za náhradu. Odepření náhrady za povolení nezbytné cesty lze vysvětlit jen tím, že osoba, která se na dělení podílela, byla v jeho důsledku zproštěna (obvykle jako spoluvlastník) povinnosti trpět užívání svého pozemku jinou osobou, a tudíž získala majetkovou výhodu, o kterou zřízením nezbytné cesty opět přijde; není proto třeba jí poskytnout náhradu, neboť její pozemek není oproti výchozímu stavu (před dělením) více zatížen.“

„Převede-li vlastník pozemku, přes který se žádá povolení nezbytné cesty, po dělení původního pozemku pozemek další osobě, tato osoba jej nabývá bez dalších závazků z dělení plynoucích, tedy i bez omezení založeného § 1033 odst. 2 o. z. Není tu žádný spravedlivý důvod žádat po třetích osobách, které se na dělení nepodílely, aby snášely omezení jejich práva bez náhrady a aby byly nuceny strpět povolení nezbytné cesty přes jejich pozemek, přestože existuje vhodnější varianta. Omezení dané § 1033 odst. 2 o. z. nemá povahu věcného práva, které vázne na věci bez ohledu na osoby, a tudíž na nástupce nepřechází. To ostatně zákon konstatuje, když užívá obrat „jen po osobě“.“

„Lze uzavřít, že § 1033 odst. 2 o. z. lze aplikovat jen v případě, že žadatel o nezbytnou cestu přišel v důsledku dělení pozemku o právo umožňující mu spojení s veřejnou cestou a jen ve vztahu k osobě, která se na dělení pozemku podílela, nikoliv vůči jejím právním nástupcům, kteří nabyli vlastnické právo na základě singulární sukcese.“

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 10. března 2026, sp. zn. 26 Cdo 235/2026, o **vytvoření zákaznické základny podnájemci, jimž nájemce podnají prostory sloužící k podnikání**

„Podnájemce, jemuž nájemce (jednou) podnají prostory sloužící k podnikání, tudíž nemůže být považován za pravidelného zákazníka a skupina takových podnájemců za zákaznickou základnu ve smyslu § 2315 o. z.“

„Jinými slovy, nájemce se ve smlouvě zavázal k provozování (minimálně) 17 provozoven a bylo na něm, zda je bude provozovat sám nebo zda jejich provozování zajistí prostřednictvím podnájemců. Jestliže tedy oslovil podnájemce a uzavíral s nimi podnájemní smlouvy k jednotlivým prostorám, nevytvářel svou zákaznickou základnu ve smyslu § 2315 o. z., ale plnil svůj závazek ze smlouvy o nájmu ze dne 30. 4. 2007. Kromě toho, skutečnost, že obsazení jednotlivých prostor vyžadovalo určitý čas a úsilí, mu byla kompenzována tím, že po dobu prvních čtyř let trvání nájemního vztahu platil snížené nájemné. Okolnost, že většina podnájemců následně uzavřela podnájemní smlouvy i s novým nájemcem, je v této souvislosti bez právního významu.“

Mgr. Jakub Málek – malek@plegal.cz

Ráchel Kouklíková – kouklikova@plegal.cz

ODEBÍREJTE NÁŠ PRAVIDELNÝ MĚSÍČNÍ NEWSLETTER

Navštivte naši stránku www.peytonlegal.cz/clanky a v její spodní části se přihlaste k odběru našeho pravidelného měsíčního newsletteru plného zajímavých článků a právních aktualit.

PEYTON legal NA WEBU A SOCIÁLNÍCH SÍTÍCH

Navštivte naše webové stránky na www.peytonlegal.cz, na kterých naleznete novinky z naší kanceláře, publikované články a dozvíte se podrobné informace o celém týmu, poskytovaných službách a další zajímavosti o činnosti kanceláře. Jsme i na [LinkedIn](#) a [Facebook](#).